

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti začiatku predsedníctva Slovenskej
republiky vo Vyšehradskej skupine**

Bratislava, 1. 7. 2026

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky,
vážený predseda rakúskeho parlamentu,
vážená pani podpredsedníčka maďarského parlamentu,
vážení páni ministri a ministerky,
excelencie,
dámy a páni,

je pre mňa veľkou poctou zúčastniť sa tejto významnej udalosti spojenej s otvorením slovenského predsedníctva vo Vyšehradskej skupine.

Uvedomujem si, že Slovenská republika od tejto chvíle preberá zodpovednosť za vedenie formátu, ktorý je už viac ako tri desaťročia prirodzenou súčasťou stredoeurópskej politiky. Nie je to iba začiatok ročného programu. Je to aj príležitosť povedať, aký tón chce Slovensko dať stredoeurópskej spolupráci. A povedzme si otvorene: prichádza to v čase, keď Európa nemá veľa dôvodov na spokojnosť a stojí pred ňou celý rad výziev, aby sa stala opäť rešpektovaným globálnym hráčom vo svete.

Povedzme si úprimne - o Vyšehradskej skupine sa v posledných rokoch hovorilo rôzne. Niekedy s rešpektom. Niekedy s pochybnosťami. A niekedy aj s presvedčením, že tento formát spolupráce už vlastne patrí do minulosti. Dovoľte mi povedať to s istým zadost'učinením: Verejné vyhlásenia ohlasujúce koniec V4 boli len zbožným želaním niektorých politikov z niektorých krajín bez rešpektovania reality. A preto som rád, že dnes môžem pri tejto slávnostnej príležitosti všetkým pochybovačom povedať: V4 neskončila. Je tu opäť a musí sa hrdo hlásiť o svoje slovo.

Áno, prešla si skúškami. Prešla si rozdielmi. Prešla aj obdobiami, keď spolupráca nebola pohodlná. Ale práve vtedy sa ukazuje, či má toto politické zoskupenie skutočnú hodnotu. Nielen v časoch, keď je všetko jednoduché. Ale aj v časoch, keď je treba udržať dialóg aj napriek rozdielom. A to je dnes nielen v Európe, ale aj vo svete vzácna schopnosť.

Vážené dámy, vážení páni,

Vyšehradská skupina nevznikla zo dňa na deň. Nevznikla ako účelové zoskupenie pre jednu krízu, jednu tému alebo jednu politickú sezónu. Jej základ je hlbší. Naše krajiny

spája spoločný geopolitický priestor. Spája nás historická skúsenosť. Spája nás vedomie, že stredná Európa bola často miestom, kde sa stretávali veľké záujmy, veľké dejiny a veľké skúšky.

História strednej Európy nás však naučila jednoduchú vec: Keď spolu nehovoríme my, hovoria a rozhodujú o nás iní. Aj preto má Vyšehradská skupina význam. Nie ako sentimentálna spomienka, alebo hrdosť na minulosť, ale ako nástroj, aby stredná Európa dokázala pokojne, vecne, zodpovedne a rázne pomenovať svoje záujmy. Dnes čelíme novým výzvam vo svete a je na nás ako uchoptíme šancu byť znova rešpektovaným partnerom. Európska únia potrebuje rozhodnutia, ktoré fungujú nielen v dokumentoch, ale aj v reálnom živote. V regiónoch, priemysle, energetike. Na hraniciach Schengenu, v školách, v doprave a bezpečnosti každého dňa.

Stredná Európa týmto výzvam rozumie. Nie preto, že by mala patent na pravdu. Ale preto, že má vlastnú skúsenosť s transformáciou, reformami, dobiehaním iných a s tým, že sloboda, prosperita ani bezpečnosť sa neudržia sami.

Vyšehradská skupina bola pri našom návrate do Európy dôležitá. Pomáhala budovať dôveru medzi susedmi. Pomáhala našim krajinám na ceste do Európskej únie a NATO. Pomáhala premieňať geografickú blízkosť na politickú spoluprácu. Dnes už nie sme krajiny čakajúce pred dverami. Nie sme mladší partneri, ktorým treba iba vysvetľovať pravidlá. Sme dospelá a sebavedomá súčasť Európy a Európskej únie. A dospelosť znamená mať vlastný postoj, vlastný názor, vedieť ho jasne pomenovať a potom zaň aj nieсти zodpovednosť.

V4 dnes predstavuje približne 65 miliónov občanov Európskej únie a približne desatinu jej hospodárskeho výkonu. To nie je okraj Európskej únie. To je politická, ekonomická a spoločenská sila, ktorú treba brať vážne. Aj preto je správne, že motto nášho siedmeho predsedníctva znie: V4 pre silnejšiu Európu.

Nie silnejšiu Európu proti niekomu. Ale Európu, ktorá je schopnejšia, odolnejšia a bližšia svojim občanom. Európu, v ktorej stredná Európa nie je na okraji rozhodovania, ale je súčasťou riešení. Chceme Európu, ktorá rozširuje pásmo stability, Európskú úniu, ktorá stanovuje jasné pravidlá pre tých, ktorí sa chcú stať jej súčasťou. Musíme byť dôveryhodným partnerom pre všetkých bez skratiek či výnimiek.

Práve preto môže stredná Európa priniest' staršej Európe niečo, čo dnes veľmi potrebuje: triezvosť, skúsenosť, zdravý sedliacky rozum a zmysel pre realitu. Jednota však neznamená uniformitu. Rešpekt k národno-štátnym záujmom nie je prekážkou európskej spolupráce. Naopak, je jednou z podmienok vzájomnej dôvery.

A silná Európa sa jednoducho nedá budovať bez silných regiónov. Povedzme si otvorene aj ďalšiu vec. V minulosti sme neboli vždy vnímaní ako pohodlný partner, pre našich západných partnerov. Napríklad v otázke nelegálnej migrácie boli postoje strednej Európy často označované za príliš tvrdé.

Dnes však vidíme, že dôraz na ochranu našich vonkajších hraníc, boj proti pašeráckym sieťam, spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu, nebol prejavom našej neochoty niekomu pomôcť. Bol prejavom našej prezieravosti, pretože je našou úlohou zabezpečiť bezpečnosť našich občanov.

Politika sa nemá hodnotiť iba podľa toho, ako znie v danej chvíli. Má sa hodnotiť aj podľa toho, či obstojí v čase. A napríklad v téme migrácie sa ukázala ako veľmi správna. A rovnako by som mohol hovoriť o green deale, o cenách energií, podpore priemyslu a konkurencieschopnosti EÚ. Kde zo strany V4 zaznieva oprávnená kritika k politike Bruselu. Ak má byť stredná Európa dôveryhodná, musí vedieť svoju skúsenosť ponúknuť aj ďalej. Krajinám západného Balkánu. Krajinám východného susedstva. Partnerom, ktorí od Európskej únie očakávajú nielen sľuby, ale aj predvídateľnosť, férovosť a schopnosť konať. Nie cez poučovanie. Nie cez nadradenosť. Ale cez skúsenosť krajín, ktoré sami prešli náročnou a ťažkou cestou.

Dovolím si pridať ešte jednu osobnú poznámku. Počas slovenského predsedníctva budem hostiť stretnutie prezidentov krajín V4 v Trenčíne. Nie náhodou. Trenčín je v tomto roku Európskym hlavným mestom kultúry. A práve tam sa dá prirodzene ukázať, že stredná Európa nie je len politický priestor. Je to aj priestor kultúry, miest, regiónov, ľudí a živých väzieb medzi našimi občanmi. Aj to je Vyšehradská skupina. Nielen rokovania vlád. Ale aj ľudia, ktorí žijú vedľa seba, poznajú sa, navštevujú sa a rozumejú si často lepšie, než si niekedy myslíme.

Vážené dámy, vážení páni,

za Slovenskú republiku chcem povedať jasne: chceme predsedníctvo s tónom pokoja, rešpektu a zodpovednosti. Predsedníctvo, ktoré bude presadzovať mierové riešenia pred podporou vojenských konfliktov.

Aj keď sa dnes v politike často odchádza od stola príliš rýchlo, napríklad po prvej nezhode, alebo po prvom tvrdom slove.

Slovensko chce počas svojho predsedníctva tento stôl udržať otvorený. Pre rozumnú diskusiu, praktické dohody a hlavne stabilitu, ktorú naši občania potrebujú viac než len veľké gestá.

Prajem slovenskému predsedníctvu veľa rozvahy, a veľa konkrétnych výsledkov. Aby prispeli k naplneniu hesla nášho predsedníctva pomôcť vybudovať silnejšiu, konkurencieschopnejšiu, akcieschopnejšiu a odolnejšiu Európsku úniu.

Ďakujem vám.